

LIST IZLAZI TJEDNO. GODISNJA PRET-
PLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.—
OGLASI PO NAROCITOJ TARIFI.

GODINA IX. BROJ 6.
Šibenik, 6. veljače 1938.

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU — ADRESA
UREDNIŠTVA I UPRAVE: ŠIBENIK pp. 17.

Krist na zemlji

I Beč, i Pariz, i London veći su gradovi od Rima. Ali samo po opsegu i broju stanovništva, a ne po slavi i duhovnoj veličini. Jer nijedan grad osim Rima ne može se nazvati Vječnim Gradom!

I kad govorimo o Rimu kao o Vječnome Gradu, onda ne mislimo na onaj poganski Rim moćnih careva ni na današnji Rim željeznoga Duce-a, već na papinski Rim, na grad Kristovoga Namjesnika, u kojemu danas živi, bdije i radi veliki duh Pija XI.

Rim! — Koliko uspomena, koliko snage i veličine u toj malenoj riječi!

Silan je bio Rim sa svojim carevima i senatorima, cirkusima i amfiteatrima, hramovima i umjetničkim djelima. Pa ipak taj silni stari Rim je danas samo u uspomeni i u ruševinama! Današnju svoju slavu i veličinu Rim može zahvaliti jedino slavi i veličini Papinstva.

Rim je bio uvijek velik, ali najveći je po Papi i u Papi! Najveći je po Stolicu, na kojoj je nekoč sjedio Petar, prvi Papa, a danas sjedi Pio XI.

Zašto se ponosimo s Papom i Papinstvom?

Jer je Papinstvo najstarija dinastija koja danas živi i svoj život u obilju daje drugima. Dinastija, koju su tisuću puta pokušali ubiti i pokopati grobnim kamenom, ali ne uspješno!

Ponosimo se s Papinstvom, jer je ono najveći i najgorljiviji propovjednik istine i mira. Bilo je u prošlosti, a to je i u današnjosti! — Propovjednik je istine, koja nas jedina može osloboditi iz ropstva; propovjednik je mira, bez kojega ne može biti među čovječanstvom reda, blagostanja ni sreće.

Zanaša nas i ono Papinstvo, koje je znalo čuvati i sačuvati istinu i ljepotu klasičnoga duha: znanost i umjetnost dugih i burnih vijekova, koji su često puta prijetili uništenjem svega umnoga i duhovnoga. U krilu toga Papinstva pohranjene su biblioteke s najvećim brojem knjiga i muzeji s najstarijim i najljepšim umjetninama.

I njegovo junaštvo nas zadivljuje! Ono junaštvo Papâ kroz vijekove, koje nije uzmaknulo ni pred najgorčenijsim prijetnjama tirana, careva i kraljeva. I dok je oružje, s kojim su htjeli Papinstvu raskomadati srce, već davno izje-

Treba stvoriti novu, zdravu atmosferu kršćanskoga života!

Pitanje svih nas

Mi nismo nikada ustvrdili, da je sve oko nas dobro. Ali i opet govorimo: Vječna tužakanja ništa ne pomažu.

Uvijek osuđujemo ovoga ili onoga u svojoj sredini. Ako dotični, zbilja, zaslužuje riječi oštre osude, to, onda, osuda pada i na sredinu koja je takve pojedince dala. Isto vrijedi i za pojedine skupine, čiji rad, po općem mišljenju ne vodi dobru. Jer pojedinci, a i skupine, nisu najednom kao s neba pali, nego su u našem kraju rođeni i odgajani. Iznimaka je uvijek bilo i biće, ali, ako je tih iznimaka puno, onda sredina koja ih je dala sigurno nije dobra.

Stoga je razumljivo i opravdano, kada mi ono ističemo, da i zrak treba raskužiti i stvoriti novu, zdravu atmosferu kršćanskoga života i gledanja na život. U pokvarenom zraku i ođijelo nam smrdljivo zadaje, i treba neko vrijeme dok toga zadaha nestane. Ali, da neugodni zadah iščezne, treba stupiti na čisti zrak.

Tako je i u pitanju duševnosti, u pitanju naziranja na svijet i prilike života. Ako zdrave atmosfere nema, a stvarno je nema, onda je treba stvoriti. A za tim idu svi oni koji u praktičnom životu gledaju dobro pojedinca i zajednice.

Mi treba da smo na čistu! Stanovnici naših krajeva su kršteni, ali kršćanski život je daleko od nas. Ne samo da vrlo malo pazimo na pojedine mane koje su naš dalmatinski specijalitet, nego kršćanski život jednom riječju ocijenjen dobija notu *neovoljan*. Ne ćemo reći da je slab posve, i da ga uopće nema, ali ne pretjeravamo, kada ustvrdimo, i na tomu ostajemo, da ne zadovoljava.

Došli mi u razgovor s našim ljudima, pa dotaknuli se bilo čega, iz upita i odgovora mi ne možemo razabrati da pred nama stoji čovjek-kršćanin, koji na sve životne događaje gleda s one prve i jedine stvarne vidilice — kršćanskoga naziranja na svijet. To je tako; pa vodio se razgovor u selu ili van sela, vožnjom po parobrodu, lađi, željeznici. Falj puno, više nego mi

i mislimo. A kao zadnji uzrok svega iznosimo: ljudi nisu vjerski dovoljno poučeni.

Na vjerskoj izobrazbi i našega svijeta sa sela, vjerovatno se prije i manje radilo, jer su bile potrebe manje, pa opet je, kažu, bilo dobro. Sa da se puno radi, i uspjeha kao da nema.

Bili bismo smiješni osim toga što bismo bili nerazboriti i nepravedni, kada bismo ustvrdili da u ovim krajevima žive ljudi posve vjerski neodgojeni i u duši pokvareni. Ima puno dobrih, a po našem mišljenju vrlo mali broj onih kojima bi duša bila crna i opaka. Ali, jer život koji je pred nama ne daje o sebi kršćansku notu u punom smislu riječi, to znači da je naziranje na život poganštinom zasićeno, a toga mora nestati, ako mislimo imati kršćanske ljude i kršćanski život.

Vjerski problem, vjersko pitanje, to je pitanje nad svakim drugim pitanjem. Vjersko pitanje je u isto vrijeme i gledanje na život. A kakvo je gledanje naše na život, onako će se i život očitovati. Vjerski problem zasijeca u život i nas pojedina i zajednice. Nije to pitanje samo svećenika. Svećenici su učitelji i nosioci vlasti dane im od Boga. A predmet njihova propovijedanja i ter kako se tiče svih nas, pa bili ne znam koga zvanja i položaja. Vjersko pitanje traži od svakoga od nas odgovor, komu mi ne možemo u-maknuti.

A mišljenje, krivo mišljenje, danas je općenito — da je vjerski problem, problem svećenika. Nesavjesni pojedinci su za svoj životni zadatak uzeli: rušenje ugleda svećenika, a s tim trpi u očima običnoga čovjeka vrednota kršćanskih istina, koje svećenik iznosi.

Vjersko pitanje postaviti na širu osnovicu, t. j. gledati u njemu pitanje koje se tiče kože sviju nas, i htjeli ne htjeli, ne možemo ga staviti u red drugorazrednih vrednota, to mora biti zadatak svih nas.

A jer svako vrijeme ima svoje prilike, u današnjim prilikama do toga

deno od rde, dotle Papa, živ, čil i bojovan, stoji i danas na megdanu.

Eto, radi svega toga članovi se katoličke Crkve ponose ustanovom Papinstva, i veseli su kad taj svoj ponos mogu i javno pokazati prilikom proslava Papinoga dana.

No još nešto uzdiže naš ponos, i to u mnogo jačoj mjeri nego sve ostalo: Papa je »slatki Krist na zemlji«!

Krist je živio radi Istine i Pravde! Radi njih je bio osuđen na smrt! I mi Ga vidimo jednoga dana kako umire, razapet na križu. Krista su, doduše, pokopali, ali On živi! I to ne samo na nebu kao proslavljeni Bogočovjek, već i na

zemlji u svojim namjesnicima — Papama.

I radi čega je nekoč Krist živio na zemlji, živi danas i Papinstvo: da naučava Ljubav, Istinu i Pravdu! —

Duhovne vrednote sve manje imaju moći i upliva. Danas zlato zablješćuje oči, a oružje izaziva obzir i poštovanje! Pa ipak, usprkos takvoga materijalističkog shvaćanja svijeta, nema kulturnoga čovjeka kojega ne zadivljuje duhovna veličina Papinstva.

I svjetovni vladari, makar ne disali katoličkim duhom, pokazuju najveći obzir i poštovanje prema Vatikanskom Gradu, toj malenoj

je rezultata doći samo tako — da se svi kršćanski odgojeni pojedinci sela i grada stave u službu vjerskih ideala, i svaki u svojoj sredini poradi na priznanju kršćanskoga života i čišćenju pojmova, u pitanjima koja su na dnevnom redu. Svećenik ne može svugdje dospjeti ni sve učiniti. Dobri pojedinci mogu puno toga učiniti, i tako poradi da što skorije dođe do promjene, do naziranja koje na svako pitanje gleda kroz očale ispravnih kršćanskih načela.

To nam je zadatak. A to nam je i dužnost — svima bez izuzetka.

Junior

Socijalno zrnje

NAJNOVIJE VIJESTI IZ SOVJETSKOGA „RAJA“

Rusija je dobila novu vladu, sastavljenu od onih, koje je narod „slobodnom voljom“ birao. Kalinjin je „izabran“ jednoglasno za pretsjednika vrhovnoga sovjeta. A drug Staljin je izabran za člana predsjedništva i za vodu komunističke stranke. Predsjedništvo vrhovnog sovjeta je sastavljeno od pretsjednika, potpredsjednika, tajnika i 24 člana. Tu su među drugima imena Lenjinove udovice Krupskaje i Blüchera. Novi proletarski parlamenat sastoji se iz vrhovnoga sovjeta sa 569 poslanika i narodnoga sovjeta sa 574 poslanika, ukupno 1143 poslanika. To je proletarski parlamenat, a u njemu su najmanje zastupani radnici i seljaci, tek 30%. Većinom su to visoki činovnici stranke i Čeke. Ima i 184 ženska poslanika.

Nakon toga bilo je biranje predsjednika sovjeta pučkih komesara (to jest predsjednika vlade) — te je izabran Molotov. Za komesara vanjskih poslova je „jednoglasno izabran“ Maksim Litvinov. Za glavnoga državnog odvjetnika krvoločni Višinski.

Sada je narod oahnuo i u tobožnjim „slobodnim“ izborima dao glas „za koga“ je htio.

Više neće biti ni solovječkih otoka ni Sibirijske, ni zloglasne Ljublanke ni mitraljeza! Nastupa „mirno“ doba! „Volja naroda“ je rekla svoju! — Tješ se Rusija i hoće silom da uvjeri svoje potkupljene drugove u Kominter-

državici od nekoliko stotina stanovnika, ali najvećoj po ugledu, uplivu i moći nad čitavim svijetom.

Tako je i sam Hitler, u kojega se državi sve ogorčenijsje progantja katoličko svećenstvo, vjernici i katoličke ustanove, smatrao potrebnim da čestita našem svetom Ocu Papi božićne blagdane.

Shvativši sve to, zanosnije ćemo, dne 6 ovoga mjeseca, na 16. obljetnicu izbora Pija XI. za Papu, zapjevati papinsku himnu:

»Svečani glas nek se ori s Tibra; pjesmu pjevajmo Velikog Muža, komu vlast se božanstvena pruža s kraja svijeta na protivni kraj.«

Ig.

ni o pravoj i čestitoj demokraciji!
19. pr. mj. mogli su čuti na radiju svi stanovnici Rusije i cijeloga svijeta važne naredbe komunističke stranke:

Zabranjuje se svako isključenje iz stranke u masama.

Članovi stranke, koji su bili isključeni, mogu se vratiti i početi će ponovni postupak protiv njih.

Svaki krajevni organ, koji je počinio kakvo nasilje, bit će osuđen.

Govori se, da će prestati razne osude na smrt i na doživotnu robiju i t. d., it. d.

Dakle, veselimo se mi, braćo proletari, jer će se riječ „diktatura“ morati da izbrise iz svih knjiga i zakonika. Narod od 180 milijuna sada će živjeti u miru i kad se bude slavila četrdesetogodišnjica sovjetske revolucije, sigurno će onda osvanuti i raj na zemlji!

Ovako je sve na jeziku, papiru, radiju i u novinama a u stvari ostaje sve pri starome. Dok se čovječji duh zarobljen, dok si rob stranke i države — dotle nema reda ni napretka u Rusiji!

Među prvim „ukazima“ demokratske i slobodne vlade je ukaz o imenovanju Nogdanova za privatnog docenta za ateistička (bezbožna) pitanja.

Zadnje dane se hapse mnogi pravoslavni biskupi i svećenici, jer da su bili u službi „fašističke špijunaže“. Svi će oni dobiti besplatni put do Sibira i prisilnog rada.

I ovako naprijed! Sve jedno gore od drugoga!

R. in

ZIVOT S CRKVOM

Crkveni kalendar

Neodjelja, 6. II.: *Peta nedjelja po Bogojavljenju*. — Sv. Tit, biskup i ispovjednik. — Danas se navršuje 16 godina da je sadašnji *Papa Pio XI.* bio izabran za nasljednika sv. Petra.

Ponedjeljak, 7. II.: Sv. *Romuald*, opat. Rodio se u Italiji g. 907. Osnovao je Red Kamaloleza. Umro je 19. VI. 1027. u sto i avadesetoj godini pokorničkog i izglednog života.

Utorak, 8. II.: Sv. *Ivan Matski*. Rodio se u Fosonu polovicom 12. vijeka. Osnovao je družbu presv. Trojstva za otkup robova. Umro je 17. prosinca 1213. g.

Srijeda, 9. II.: Sv. *Ciril Aleksandrijski*, crkveni naučitelj. — Sv. *Apolonija*, djevica mučenica, zaštitnica u bolesti zubi.

Četvrtak, 10. II.: Sv. *Školastika*, djevica. Rodila se g. 483. Bila je sestra sv. Benedikta. Utemeljila je Red Benediktinki, koji je u svoje vrijeme imao do 14 hiljada samostana. Umrla je g. 543.

Petak, 11. II.: *Ukazanje Bl. Dj. Marije* pobožnoj Bernardici u Lurdskoj spilji.

Subota, 12. II.: Sv. *Eulalija*, djevica i mučenica. Rodila se u Barceloni. Radi Krista bila je najprije bačena na lomaču, a zatim propeta na križ.

Podlistak

Božji čovjek

(Prilikom desetogodišnjice smrti Mons. Ivana Mirića)

28. pr. mj. navršilo se ravnih deset godina, da se od nas odijelilo i poletio u zagrljaj Svevišnjega, koga je toliko ljubio, za kojim je toliko žudio. Deset godina ga već nema među živima, a on ipak još uvijek živi u našoj sredini. Živi njegov veliki i plemeniti duh, njegov svijetli primjer, njegovo dobro i velikodušno srce. Mons. Ivan Mirić svima je svijetlio i sve privlačio svojim uzornim i svetim životom, neumorno je revnovao za slavu Božju i spas duša, nesebično je ljubio i radio za svoj narod, silno volio i pomagao sve bijednike i siromahe. Bio je istinu Božji čovjek! Zato dobri naš don Ive, kako smo ga svi zvali, još uvijek živi među nama. Naš ponos i naš uzor!

Rodio se u Supetru na Braču 18. ožujka 1855. Prvu nekrvnu žrtvu prikazao je Bogu 28. listopada 1877. Sav svoj život posvetio je pastirskom radu: kao mladi pomoćnik u Zlarinu (1877.—1884.), dušobrižnik u Jezerima (1884.—1889.), župnik u Vrhpolju (1889.—1897.), za nekoliko mjeseci upravitelj župe u Primoštenu te nad-

V. nedjelja po Bogojavljenju

Čitanje poslanice bl. Pavla apostola Kološanima (3, 12—17). — Braćo! Obucite se kao izabranici Božji, sveti i ljubezni, u sračno milosrdje, dobrotu, poniznost, čednost, strpljivost; podnoseći jedan drugoga i opraštajući jedan drugomu, ako ima ko tužbu na koga: kao što je i Gospodin vama oprostio tako i vi! A vrhu svega toga imajte ljubav, koja je veza savršenstva. I mir Kristov neka radosno vlada u srcima vašim, na koji ste i pozvani u jednome tijelu; i zahvalni budite! Riječ Kristova neka stanuje u vama obilato; u svakoj mudrosti učite i opominjte sami sebe sa psalmima, himnama i duhovnim pjesmama, zahvalno pjevajući u srcima svojim Bogu! Sve što god činite riječju ili djelom, sve (činite) u ime Gospodina Isusa Krista, zahvaljujući Bogu i Ocu po Isusu Kristu Gospodinu našem!

† *Štjedi sv. Evandjelje po Mateju (13, 24—30)*. — U ono vrijeme reče Isus mnoštvu ovu priču: Kraljevstvo je nebesko slično čovjeku koji posija dobro sjeme na njivi svojoj. A kad ljudi spavahu, dođe njegov neprijatelj i posija kukolj među pšenicu pa otide. A kad usjev uzraste i rod donese, tada se pokaza i kukolj. Tada dođoše sluge domaćina i rekoše mu: „Gospodaru, nijesi li ti dobro sjeme posijao na njivi svojoj? Otkuda dakle kukolj?“ I reče im: „Neprijatelj čovjek lo učini.“ A sluge rekoše: „Hoćeš li da idemo i da ga iščupamo?“ I reče: „Ne, da ne biste čupajući kukolj izgulili zajedno s njim i pšenicu. Ostavite da oboje raste do žetve, a u vrijeme žetve reći ću žetevcima: Pokupite najprije kukolj i svežite ga u snopove da se spali, a pšenicu sakupite u žitnicu moju.“

Nutarnji neprijatelji kraljevstva Božjega

Crkvu, utemeljenu od Isusa Krista, da nastavi njegovo djelo, prati u sadašnje doba ista sudbina kao i njezinog Glavara Isusa Krista. Isus je imao okrutnih neprijatelja među stranim ljudima, a i zakulisnih neprijatelja među samim svojim domaćima. Tako Crkvu napadaju nevjernici, pogani, krivovjerci, materijalisti, ali još također mnogo jada i brige zadava i ne mali broj njezine izrodne i otpale djece, koji prezirući opomene i zakone svoje majke, idu tako daleko, da sklapaju savez s bezvjercima, kako će je napadati i rušiti. Medutim, kao što je Krist pobijedio nad jednim i drugima, tako će isto i Crkva, u kojoj Krist neprestano vojuje i pobjeđuje.

To je utješna istina, koju označuje priča današnjeg sv. Evandjelja. Neprijatelj čovjek posijao je kukolj na duhovnom polju duša.

Ovaj kukolj prijeti, da će zadušiti, te svojim stalnim umnožavanjem sudbonosno ugrožava i prejudicira rast i plod dobrog sjemena, to jest djelatnost dobrih duša. Sluge bi htjeli odmah iščupati tu travu, koja raste na štetu dobrih. No gospodar kaže: „Ne,

da ne biste čupajući kukolj izgulili zajedno s njim i pšenicu. Ostavite, da oboje raste do žetve, a u vrijeme žetve reći ću žetevcima: „Pokupite najprije kukolj i svežite ga u snopove, da se spali, a pšenicu sakupite u žitnicu moju.“ Evo višnje moći velikoga Gospodina, koji je Bog i koji, ako dopušta, da bude opakih i u krilu Njegovoga kraljevstva tokom ovoga života, da se može izvući dobro i od zla, doći će ipak dan, kad će izvršiti svečanu i neumoljivu pravdu.

Tako sveta Crkva, puna povjerenja i pouzdanja u Gospodina, upravlja mu ovu ganutljivu molitvu: „*Obitelj svoju, molimo, Gospodine, neprestanim pomilovanjem čuvaj, pa jer se ostanja na samu našu nebeske milosti, brani je neprestanim svojim okriljem*“ (Početna molitva).

„*Prinosimo Ti, Gospodine, žrtvu pomirnicu, a nam milostivo oprostiš zločjela naša i da srca, koja kolebaju, Ti upravljaš*“ (Prikazna molitva).

Kao zalog našega spasenja neka budu nebeska otajstva, koja smo primili (Popričesna molitva).

Kao praktično pravilo, da se očuvamo od zasjeda, koje nam namješta neprijatelj čovjek, poslušajmo i u djelo stavimo ono, što nam napominje i preporuča sv. Pavao u današnjoj svojoj Poslanici (Kološanima 3, 12—17), koja je mala rasprava o nutarnjem životu. U njoj nam se naime preporuča neprekidna molitva, izmjenično opominjanje i ono, što je mnogo više, najuže sjedinjenje s Isusom, od koga naša djela treba da crpe svoj životni sok.

Dobro je da znaš:

— da je Ruzvelt, predsjednik Sjedinjenih Država Sjeverne Amerike, navijestio veliku borbu protiv vjeka kapitala te da je odlučio da raspusti sva društva, koja se bave špekulativnom gospodarskom politikom, i da će privatnom kapitalu uzeti odlučujući uticaj na polju električnoga gospodarstva;

— da se 10. pr. mj. vratilo 500 basbijske djece iz Engleske, na želju roditelja, koji su sada pod vlašću generala Franka;

— da ima još 3 hiljade basbijske djece u Engleskoj, koju su crveni silom tamno odveli;

— da dr. Dragoljub Jovanović osniva pučku frontu i skuplja svoje istomišljenike po Sloveniji i Hrvatskoj;

— da se 22. pr. mj. sastao arhijerejski sabor i da se na njemu raspravljalo o odnosu pravoslavne crkve do države;

— da je francuska pučka fronta doživjela slom i da je Francuska dobila novu vladu, koja će se morati odrediti upriva Moskve i koja jasno priznaje, da je Društvo Naroda silno oslabilo;

— da se svi štampari, pa i Slovenci, ljute na privilegovanu novu državnu tiskaru u Beogradu;

naše orlovske organizacije. Kao moderni apostol obilno je pomagao, živo svima preporučao i sam širio katoličku štampu.

U svom srcu posjedovao je neku vatru za Božje stvari te nije mogao, a da sveto ne djeluje na drugoga. A ipak je za čitavoga svog života uvijek upravo zazirao od svake pohvale i isticanja njegovih zasluga i svijetloga primjera, pa polazilo to i od osoba, koje su ga sinovski ljubile i osobito štovale. To ga je čisto žalostilo, jer je vrijedalo njegovu zamjernu skromnost.

Sve ga je zanimalo, svaku je stvar, koja se ticala Božje časti, spasa duše, Crkve, svećenika i dobra naroda, primao k srcu. Tuđa bol bila je i njegova te je osobito uživao i bio sretan, kad je mogao drugoga utješiti i pomoći. No to je uvijek ostajalo tajno i nepoznato. Znamo to najbolje mi, koji smo to sami osjetili i imali tu sreću, da dulje vremena dnevno s njim skupa živimo.

Ovom Božjem čovjeku, svetom i uzornom svećeniku, neumornom i revnom apostolu Katoličke Akcije te vrlom i nesebičnom hrvatskom rodoljubi neka je trajna i blagoslovljena uspomena među nama! Duša mu se raja nauživala, koji je i zaslužila!

Daj nam, Bože, što više ovakvih svetih i uzornih svećenika! Krvavo ih trebamo u ovim preozbiljnim vremenima! Dar

— da Slovenci ističu za tu uredbu, da je jedinstvena na svijetu, osim u Rusiji, te da će potkopati narodnu kulturu i rad;

— da prava demokracija pretpostavlja duboku moralnu ideju, koju materijalizam ne priznaje, i prema tomu postupa s čovjekom kao sa materijom;

— da se demokracijom Evropa ruši na fašističke i komunističke diktature, jer je izgubila vjeru u čovjeka, u njegovu dobrotu i u njegovu vrijednost;

— da se naš vijek svršava s trijumfom jeane od najvećih zabluda u čovječjoj povijesti, koju je započeo kapitalizam;

— da je kapitalizam u moderno doba bio prvi koji nije htio spoznati u čovjeku duhovno biće, nego ga je zasušnjio poput stroja i materije;

— da je materijalistični socijalizam dijete materijalističkog kapitalizma;

— da razni državnici putuju da sklope „vječna“ prijateljstva sa susjednim zemljama.

R. in

Naši dopisi

Zlarin

OSNUTAK KRIZARICKOGA DRUSTVA

30. I. t. g. osnovano je u Zlarinu društvo Križarica zaslugom župnika preč. don S. Pavića, koji na svaki način hoće da podigne svoju župu.

Ujutro su sve članice pristupile skupnoj sv. pričesti, te prisustvovala tihom i pjevanoj sv. Misi, preko koje je preč. župnik govorio o potrebi organiziranja u radu za Boga.

Popodne su sudjelovale blagoslovu, a iza toga je održana ustanovna skupština. Na skupštini je govorio preč. don S. Pavić, koji je svojim uvjerljivim govorom oduševio sve prisutne i potakao na ustrajnost. Predsjednica društva s. Djomartić V. zahvalila je, što su je sestre izabrale za predsjednicu i potakla sve svoje sestre na svet i krepostan život, koji treba da svima svijetli i prednjači. U ime šibenskog Okružja govorila je još s. Pavletić L. Skupština je završena himnom Krista Kralja, koju su Križarice vrlo skladno i lijepo otpjevale uz pratnju harmoniuma.

Neka Bog blagoslovi novoosnovano društvo, da donese obilan plod!

Križarica

Betina

SMRT UZORNE KATOLIKINJE I HRVATICE

Daleko od svoje mile Betine, kod sina u Francuskoj, kamo je pred 3 mjeseca pošla, umrla je nenadno 23. pr. mj. Antica Filipižna Rokova. Pokojnica je bila poznata kao uzorna katolikinja i Hrvatice, pa je na glas o njezinoj smrti mnogo oko rasuzilo. Na dan ukopa, održao je začušnice za pokojnicu bivši naš župnik vlč. don V. Vijolić, koji je sada župnikom u Pirovcu, uz brojno sudjelovanje rodbine i mješтана.

Pokojnici laka francuska zemlja, a ukućanima i brojnoj rodbini naše saučesnici!

Betinjanin

Što je to u Lurdu?

(Prilikom 80-godišnjice lurdskih ukazanja)

(Svršetak)

III.

Prst Božji?

Kad protivnici Lurdu i njegovih čudesnih događaja sramotno ostadoše poraženi činjenicama, koje se ne mogu protumačiti sugestijom, tad se utekoše nepoznatim silama. Nepoznate sile — vele oni — tvore ona čudesa ozdravljenja. Nepoznate sile, prema njihovim izjavama, slijepima daju vid, hromima hod, a svim bolesnicima zdravlje. No ovo njihovo govorenje nije ništa drugo nego jedna utopija. Gotovo je smiješno zaklanjati se za nepoznate sile. Jasno je, da se nepoznate sile ne mogu protiviti prirodnim zakonima. Naprotiv lurdska ozdravljenja pokazuju očitu protivnost prirodnim zakonima. Je li rak-rana ili koja druga bolest uhvatila naše tijelo, to je nužno, po prirodnim zakonima, da se ono rastvara, propada i gine. A gle, u Lurdu biva sve naprotiv! Mjesto da propada i gine, ono ozdravlja i živi! A suviše „*natura non facit saltus*“ (narav ne pravi skokova), dok u Lurdu biva sve protivno. Ono što bi narav zahtijevala godine i godine, to se u Lurdu događa u jedan sami čas. Dakle u Lurdu ne bivaju ozdravljenja ni poradi toga, što bi voda bila ljejkovita, ni po sugestiji, a ni poradi ne-

Knin

Prečavanje u dvorani H. k. d. „Napredak“. 23. t. mj. održano je predavanje u prostorijama H. k. d. „Napredak“. Predavanje je pripremlilo „Materinsko društvo hrvatskih katoličkih žena“, a održala ga je gđa Hermija Berklić, direktor u mladu više ženske stručne škole iz Zagreba. Dvorana je bila dupkom puna najbiračijega kninskog građanstva, posebice kninskih Hrvatica. Predavačica održala je tako interesantno, praktično i poučno predavanje, da joj je na svršetku istoga cijela dvorana aplaudom dala najiskrenije priznanje i zahvalu.

Križaričke vijesti

NOVA DRUŠTVA osnovana su u: Derventi, Dobroju i Zepču (unad-biskupiji vrhbosanskoj), zatim u Andrijevima (biskupija dakovačka), Bribiru (biskupija senjska), te Staroj Moravici i Paliću (biskupija subotička). ODRŽANI TEČAJEVI. 27.—29. XII. pr. g. održan je tečaj u Subotici, a vodila ga je s. Vita Križanović. — 5.—7. I. t. g. održan je okružni tečaj u Šibeniku, a vodila ga je s. Lidija Pavletić. — U iste dane bio je okružni tečaj u Sarajevu, a vodila ga je s. Marta Labaš. — 2.—4. I. t. g. bio je tečaj u Moskovcima, 5.—7. I. t. g. u Predrijevu Gornjem, a 8.—10. I. t. g. u Soppju. Ova tri tečaja vodile su ss. Ivanka Dokupil i Albina Vrkljan.

VODSTVO MALIH KRIZARICA izdalo je povećani Nacrt rada za Male Križarice i prigodan materijal za akademiju u čast zaštitnice II. kola sv. Agneze. — Vodstvo M. K. moli ovim putem svu vč. gg. župnike, koji suraduju s djecom, da se radi informacija obrate izravno na Vodstvo Malih Križarica — Zagreb, Palmoličeva 3, VKS.

ZA PROSLAVU PAPINA DANA Veliko Križarsko Sestrinstvo izdalo je prigodni materijal.

BOŽICNA AKCIJA. U božićnoj akciji surađivale su najživlje Križarice radnice. Najviše su se istakla zagrebačka društva, a zatim društva u Osijeku, Novoj Gradskoj i Soppju. Križarice su sakupljale živežne namirnice, odjevne predmete i novac. U samom Zagrebu nadareno je 36 siromašnih obitelji sa krajnje periferije grada. Tu su akciju svojih sestara radnica potpomogla i sva ostala društva svojim prilozima, molitvama i žrtvama.

ZADOVOLJSTVO I RADOŠT BOKE RADI IMENOVANJA NOVOGA KOTORSKOG BISKUPA. Strelovitom brzinom pro-nijela se čitavom kotorskom biskupijom radostna i toliko očekivana vijest o imenovanju vč. g. prof. Pavla Butorča za novoga kotorskog biskupa. Sve crkve su zvonjavom najavile tu radostnu vijest. Sva hrvatska društva u Kotoru priredila su mu srdačne manifestacije. Pred biskupskim stonom okupilo se oko 2 tisuće ljudi, koji su klicali novom biskupu. N. akljanje dru Mačku i Hrvatskoj izišao je novi biskup i održao prekrasan rodoljubni govor. Njegovo rodno mjesto Perast priredilo je ovom prilikom divnu iluminaciju.

Malo više ne „verske trpeljivosti“, nego pristojnosti!

Odgovor episkopu dru Irineju Đorđeviću

Povodom božićne poslanice Šibenskog episkopa dra Irineja Đorđevića zagrebačka „Hrvatska Straža“ od 26. pr. mj. priopćuje ovaj odgovor:

„Mislimo, da bi, ne vjerska tolerancija, nego pristojnost od... Irineja Gjordjevića tražili, da — ako već žele pisati o inkviziciji — puste katolike na miru i da pišu o pravoslavnoj inkviziciji.

Mi ćemo episkopa Irineja, koji se, kako znamo, bavi historijom, sještiti na bizantinsku inkviziciju protiv katoličke crkve u slučaju pape Liberija (352—366), Silverija (536—537), Martina I. (649—655). Trebalo bi nadalje promotriti inkviziciju Lava Izaurijskoga protiv Grgura II. (715—731), zatim inkviziciju patrijarha Focija. Konstantin *Hiretek* (Istorija Srba, izdanje dra Radonića god. 1922., I., 164) piše: „U Srbiji za vreme Nemanja ovo verovanje (Bogomila) počelo se širiti u potaji i među vlastelom. Veliki župan Nemanja sazva sabor, dađe polivati poglavice sekte te ih po odredbama vizantinskih zakona protiv Manihera i drugih jeretika strogo kazni. Njihovu učitelju i starešini beše oduševljen jezik, njegove knjige spaljene, a on prognan; neki od njegovih drugova behu spaljeni; drugim opet behu kuće i poseđi uzapčeni u korist gubavih i sirotinja, a oni sami iz zemlje proterani. Od to doba ne čuje se ništa više u Srbiji o Bogomilima.“

Clan 9. *Dusanova Zakonika* (1331—1335) glasi: „Ako bi se pronašao krivovjerc (latin), koji se oženio hrišćankom i ako je to učinio tajno, da se ima pokrstiti u hristijanstvo; ako se ne pokrsti, da mu se oduzmu žena, djeca i sva kuća, a on sam da se pošalje u prognostvo.“

Clan 10. glasi: „Osim svega toga ako bi se pronašao koji krivovjerc (latin) nastanjen među hristijanima, da se žigoše po obrazu i da se pošalje u prognostvo. Ako bi ga ko tajio (sakriva), neka se i on žeže.“

Neka dalje izvoli episkop Irinej kao historičar razmotriti pojedine slučajeve inkvizicije na području Bosne i Slavonije, protiv kojih ustaje Ilarion Ruvarac. U arhivu „episcopatus almae ecclesiae Zagrabien-sis“ nalaze se vrlo zanimivi dokumenti o inkviziciji u srednjoj Slavoniji u sredini 17. vijeka.

Na ovom mjestu je zgodna prilika, da se ispriča jedan zanimivi detalj iz života pokojnoga kotorskog biskupa Mons. Franje kvizicije u ruskoj crkvi. Malo vremena iza toga poslao je kotorski biskup u Zagreb veliku knjigu na crkvenom starom slovenskom jeziku napisanu na 1099 stranica velikoga folio formata. Naslov knjige glasi:

„Brat je mio koje vere bio!“

Duh vjerske „trpeljivosti“

Dubrovačka „*Naročna Svijest*“ od 26. pr. mj. pod ovim naslovom donosi ovaj članak, koji, radi njegove aktualnosti, prenosimo u cijelosti:

„*Kameu vjere, pravoslavnim sinovima svete crkve, na utvrđenja i dubokonoje sozida-nije!*“. Na prvom se stranicu kaže, da je Uccellinija. Pisac ovih redaka pisao je god. 1932. u „Katoličkom Listu“ o pitanju inkvizicije (Kat. List br. 45. 46. 1932.). Usred polemike javio se otvorenom kartom iz Kotora biskup Uccellini, koji upozorava na jedno djelo ruskoga autora o pitanju inkvizicije izdana štampom u Moskvi 1729. god. za vrijeme imperatora Petra Aleksijevića po blagoslovu svetoga sinoda.

Biskup Uccellini napisao je uz knjigu i ovo: „Kotor 24. I. 1933. Šaljem Vam knjigu, što ste mi pitali. Vam će služiti bolje nego ikomu drugomu, a moći ćete se njom zgodno poslužiti. Kako se u Rusiji o katoličkoj Crkvi mislilo i pisalo prije prevrata u crkvi izvedenog od Petra Velikoga! Dokumentat vrijeđi i danas, jer je po srijedi jedan tako visoko i visokouvaženi crkveni velikodostojnik. A glede protestanata, gdje su sada na odijeljenom istoku? Preporučvam se Vašim molitvama i ostajem Vaš osobiti štovatelj Fr. Uccellini, biskup.“

Gore spomenutu knjigu je napisao „smireni (ponizni) Teofilakt, arhiepiskop Tverski i Kamenski“ god. 1728.

Pokojni biskup Uccellini je svojom rukom označio u knjizi ona mjesta, koja govore o inkviziciji. Da spomenemo samo neka! Na str. 1063—1071. raspravlja autor „dogmat o kažnjavanju heretika, koji su odstupili od svete, saborne apostolske istočne crkve“. Na str. 1069. autor ističe kao „dogmu“ da je „jeretikov dostojno i pravedno ubivati“. Kao primjer navodi cara Aleksija Komnena, koji da je nekoga heretika Vasilija, poglavicu bogomilskoga krivovjerja, dao živa spaliti. Kao razlog, zašto je dozvoljeno krivovjerce ubijati, navodi arhiepiskop tverski, da je veće zlo služiti vragu kao heretik nego da bude ubijen. Pače da samo iskustvo uči, da nema za heretika drugoga lijeka, nego smrt (str. 1069). Kao što se ubijaju krivotvoritelji novca, tako se moraju ubijati i krivotvoritelji vjere (str. 1070).

Pokojni biskup Uccellini je označio svojom rukom još neka druga mjesta u toj knjizi, da pokaže put, kojim se ima odgovarati na prigovore protivnika o inkviziciji katoličke Crkve. Pokojnom Uccelliniju ne može g. Irinej... predbaciti, da je bio intolerantan i „jezuita“.

Toliko smo bili dužni odgovoriti na „božićnu poslanicu“... episkopa Irineja, koji su držali, da je baš sada, kad komunisti tako žestoko navaljuju na sve, što je kršćansko, došlo zgodno vrijeme navaliti na katoličku Crkvu.“

vodio politiku ropske potčinjenosti naroda Vatikanu i rimskoj crkvi“. Malo dalje govori, da je narod dubrovačkog teritorija „na silu prevrnuo vjerom“ (bio pravoslavne vjere i postao na silu katolik).

Ovaj citat ni izdaleka ne zasluuje ozbiljnu polemiku, i ako je izvaden iz članka u kojemu se pisac paduto postavlja u stav kritičnog povjesničara. Dubrovački katolici znaju što je sv. O. Papa, koji kroz vjekove sjedi na Petrovoj stolici, učinio za slobodu naroda od časa kad je sv. Petar u ime svih apostola izjavio: „Većma se treba pokoravati Bogu nego ljudima“ (Dj. Ap. 5, 29). Ali pisac gore navedenih redaka nije dorastao, da objektivno prouči i shvati literaturu iz koje bi mogao biti poučen u tom pitanju. Neka dakle i dalje izmišlja i umišlja, njegove će riječi upaliti kod njegovih istomišljenika.

Neka pisac navedenog članka u listu „Dubrovnik“ pita koga da ga pouči barem toliko, koliko mu je dosta da umukne, da ne blati povijest. Hrvati ne pristupaju uz Papu u duhu „ropske potčinjenosti“ niti su „na silu prevrnuli vjerom“, nego to čine iz uvjerenja da je u katoličkoj Crkvi ona nauka i hierarhija koju je Krist predao sv. Petru i apostolima. Priznati istinu ne znači robovati, jer istina ne poznaje drugo ispravno stanovište osim priznanja, podložnosti.

Hrvati katolici znaju što je Papa učinio da ih čuva u slobodi istine. Oni su se u toj slobodi razvijali i razvijaju po zakonu spontane evolucije. Što bi bilo od Dubrovnika i dubrovačke prošlosti kad bi se uništila filozofska, teološka, književna i umjetnička djela dubrovačkih katolika? Njihovo pripadanje sveopćoj, rimskoj Crkvi davalo im je uvijek unutarnje, vitalne snage za slobodan razvoj u svim granama ljudskog znanja. Bilo bi deplasirano to dokazivati.

Katolička Crkva nije vezana uz nijednu državnu vlast, nego je jedna i jedinstvena za sve narode svih zemalja, i za to nad svima. — Katoličkoj Crkvi ne treba „tutorstva“ sa strane državne sile, jer ova (kat. Crkva) ima u sebi sve uslove samoodržanja, koje je primila od Krista i tradicije.

Katolici dubrovačkog teritorija koji pripadaju dušom i srcem u rimsku Crkvu ne osjećaju se nimalo ropski potčinjeni već pravo slobodni. Ako pišac u „Dubrovniku“ to ne može shvatiti neka ne krivi ni Papu ni kat. Crkvu već sudbinu — — — — —

STRAHOVITO KRVOPROLICE. U Omaljskoj, srezu prijedorskom, došlo je 13. t. mj. do strahovite tuče između muslimana i pravoslavniha. Sukob je nastao od jedne svade u nekoj gostionici između dvojice njih, našto je nastala opća tuča, koja se prenijela na ulicu u masu svijeta. Na licu mjesta ostalo je 6 mrtvih i oko 120 ranjenih, među kojima nekoliko teže.

poznatih sila. Iz toga slijedi da je tu prst Božji?

„Pitaju me — veli dr Vergez — što sam vidio u Lurdu. Dostate su dvije riječi, da to izreknem. Ispitujući najvjerodostojnije događaje, koji sižu izvan moći i umjeća, ja sam pipao rukom djelo Božje — čudo — Zetva je obilna, bogata i dugotrajna... To ti je neprestano čudo, ono je na dnevnom redu.“ Eto u Lurdu se događaju čudesa — i to prava čudesa. A čudo je „opus supernaturale“ (vrhunaravno djelo), dakle ono je u Božjoj moći. Službenici ovoga svijeta niječu čudo, a ono je ipak moguće. To priznaju, istini za volju, i najžešći protivnici vjere. Tako na smrti obračeni bivši hrvatski bezvjerac dr H. Hinković kaže: „Dok Božanstvo kao prvotni uzrok svega, što opstoji, nužno uključuje u sebi svemoć, razumije se po sebi, da Onaj, koji je sve stvorio — dakle i ono, što mi zovemo prirodom, i Onaj, koji sve može — razumije se, da onaj svemoguć Stvoritelj i Stvaratelj može po volji promijeniti ili preinaciti, što je stvorio, a naročito da može stvoriti iznimku od općih pravila, koje je sam postavio u svemiru.“ I ako protivnici Lurda imaju oči, ne vide, ili bolje neće da vide, da je u Lurdu čudo, jer, gdje je čudo, tu je nužno prst Božji, a to je ono, što se njima ne sviđa. Pošto nema čuda bez Boga, to oni — jer ne priznaju Boga — naprosto zabacuju čudo. Stoga isti dr Hin-

ković tvrdi, da „nijekati mogućnost čudesa može nijekati samo onaj, koji niječe Božanstvo.“

Dakle, gdje je čudo, tu je prst Božji. Promislite! Eno Ivan šalje svoje učenike, neka pitaju Krista, je li On Onaj, koji ima doći. Isus im odgovori: „Idite i javite Ivanu, što čujete i vidite: slijepi gledaju, hromi hode, gluhi čuju, mrtvi ustaju, siromašnima se propovijeda evanđelje“. Eto to je sve, što je Isus rekao Ivanu o svojoj osobi. Ovo je bilo dosta, da Ivan spozna, da je On uistinu Sin Božji — prvi Bog, jer sam Bog može sve ono činiti. Kad su Zidovi prigovarali Isusu, da huli na Boga, jer o sebi tvrdi, da je Sin Božji, On tu svoju tvrdnju nije opozvao, što više, On ju je potvrđivao djelima, koje čini, t. j. čudesima. Stoga im i primjećuje: „Ako ne činim djela Oca svoga, ne vjerujte mi! Ako li činim, i ako meni nećete vjerovati, djelima vjerujte, da upoznate i da se uvjerite, da je Otac u meni i ja u Ocu.“ I opet: „Djela, koja činim u ime Oca svoga, ona svjedoče za mene“. Eto, Isus, da pokaže, da je On Bog, poziva se na svoje djelovanje — na svoja čudesa. Čudesa Isusova tvrde nam, da je On uistinu Sin Božji — prvi Bog. A, eto, iste stvari zbivaju se i u Lurdu. Jest, u Lurdu se obnavlja evanđelje. I Lurd je prema tome savremeni dokaz, koji daje sam Krist o svojoj svemogućnosti — kako to lijepo i zanosno tvrdi romanopi-

sac Roger Hugo Benson. Isti 1908. polazi u Lurd. Tu se obraća, ostavlja protestantsku vjeru i osvjedočen o istinitosti tih čudesa veli: „Tako sam u 20. vijeku vidio Isusa, gdje prolazi usred bolesnika onakav, kakav je bio prije dvije tisuće godina... Danas su čudesa u Lurdu postala živom savremenom činjenicom... Znanost ludo ponavlja protiv lurdskih čudesa iste dokaze, koje navodi i protiv čudesa Kristovih.“

Da, i danas Krist čini čudesa u Lurdu. To može vidjeti svako, ko ima oči; to može pipati svako, ko ima ruke. Lurdsko ozdravljenja to su prava čudesa. To tvrde svi, koji ljube ili bar hoće da priznaju istinu. „U lurdskom svetištu, dapače, i izvan nje, a preko jedne devetnice ili za pohoda crkvi sagrađenoj u čast Gospe Lurdске zbivaju se ozdravljenja, kojih ljudska znanost ne može protumačiti. Kako da ih onda protumačimo? Odgovor je kratak i jednostavan: „*priznajmo čuao*“ — tako se, eto, o lurdskim događajima izražava pariški liječnik dr Grandmaison de Bruno.

Sva su lurdska čudesa, kako već spomenuh, prst Božji. Ta čudo nadilazi naše sile. Da je u Lurdu prst Božji, to priznaju i sami inovjerci. Evo jednog lurdskoga slučaja: Gđa Marija Rogues bi teško bolesna. Liječnici ju je protestant dr Bastid e d' Izart više godina, ali bez uspjeha. Bolesnica ode u Lurd i tu ozdravi. Vidjevši je zdravu

dr Bastide, otvoreno prizna, da je u njezinom ozdravljenju vidljivu ulogu igrala svemoć Božja — prst Božji. „Bolesnica — veli on — nije mogla novo ozdraviti. No kad bi se i to dogodilo, moralo bi proteći dugo vremena, a k tome bi bolesnica osjetila teške posljedice svoje bolesti. Ipak gđica Rogues povratila se iz Lurda čila i zdrava. Ozdravljenje je slijedilo u jedan čas, a bolesti nema traga ni iz daleka... Kako da se sve ovo protumači? Ja toga ne znam, jer ja nemam vaše vjere; vi ste, gospodo, sretni i ja zavidim vašoj sreći... No ipak moram priznati, da je u ovom slučaju znanost pobijedena.“

Zaključak

Eto smo vidjeli, da pri lurdskim ozdravljenjima igra ulogu prst Božji, a ne, kako bi sinovi tame htjeli, liekovita voda, sugestija, nepoznate sile. Svak, kogod hoće, može se uvjeriti o istinitosti lurdskih čudesa. Neka pođe u Lurd i uđe u liječnički Ured, koji baš radi toga i opstoji već od 1882. Vrata su tog Ureda svakomu otvorena, ko hoće da dozna istinu — i to pravu istinu. Tu mnoštvo liječnika-stručnjaka, uz sva moguća moderna liječnička sredstva, pomno pregledava bolesnike i ozdravljenike. I svi, koji prisustvuju u ovom Uredu pri konstataciji raznih ozdravljenja, jednodušno, istini za volju, priznaju, da je tu uistinu prst Božji. Raynatelj fiziološkog

Širom svijeta

POVEĆANJE TALIJANSKE TRGOVACKE MORNARICE. Prema novom nacrtu o izgradnji trgovačke mornarice u projektu su 44 nova broda od 250 hiljada tona. Za izgradnju ovih brodova predviđen je utrošak od jedne i po milijarde lira.

I FRANCUSKA POJACAVA SVOJU MORNARICU. Novi francuski pomorski program obuhvaća: 1 krstaša, 2 nosača aviona, 6 topnjača i 5 podmornica. U političkim krugovima uvjeravaju, da je ovo samo jedan dio novoga francuskog flotnog programa te da će Francuska u g. 1938. najaviti njegovo proširenje.

Križarske vijesti

ODRŽANI TEČAJEVI. Br. Seličanec Stjepan održao je tečajeve za križarsku avantgardu u Donjem Kraljevcu (4.—6. I.) i u Goričanu (16.—18. I.). — U Karlovcu je održan jednodnevni tečaj za dake 22. I. a vodio ga je br. F. Cicač. — Križarsko Bratstvo Zagreb—Grič imalo je jednodnevni tečaj 16. I. a vodio ga je g. Metzger.

PRIPREME ZA SOCIJALNI DAN. Križarski socijalni dan počinje 20. III. te će se moći prirediti tokom ožujka i travnja. Za taj dan spremaju se Križari radnici, seljaci i daci, da svaki među svojim drugovima i u području svojega staleža rade na propagandi kršćansko-socijalnih ideja.

„KRIZARSKA STRAŽA“ ZA SIJEČANJ izašla je i već je razasлана. Ako svi Križari prema svome listu izvrše svoju dužnost, list će izlaziti dalje točno i uredno svaki mjesec. Upozoruju se Križari seljaci, da za „Križarsku Stražu“ šalju sarađnju i pretplatu.

PAPINSKI DAN ove godine je u nedjelju 6. II. 1938. Taj dan ili 13. II. će Križarska Bratstva prirediti proslavu njegovu prema prilikama mjesta. U zagrebačkoj nadbiskupiji je to dan Katoličke Akcije i Križari sudjeluju kod općih priredaba Katoličke Akcije za „Papinski dan“.

ODRŽANE PRIREDBE. Sarajevski Križari imali su „Merzov dan“ u nedjelju 9. I. — Križari Zagreb II. imali su priredbu 9. I. — Mala križarska glazba u Zagrebu imala je priredbu u Jeronimskoj dvorani 9. I. — U nedjelju 16. I. bila je križarska priredba u Petrinji, na kojoj je bio izaslanik VKB. br. Grgić.

POSJETI I PREDAVANJA. Izaslanici VKB. posjetili su K. B. u: Vinkovcima (Ratimir Perše), Osijeku (Ratimir Perše), Sisku i Petrinji (F. Grgić), Karlovcu (dr. Protulipac i Pavlek). — U nedjelju 9. I. posjetio je sarajevska križarska bratstva i prisustvovao glavnoj godišnjoj skupštini Okružja br. dr. Protulipac.

OKRUŽNA SKUPŠTINA I KRAJEVNI SASTANAK. Sarajevsko Okružje imalo je svoju glavnu godišnju skupštinu 9. I., a Krajevni odbor u Slav. Požezi opći sastanak društvenih odbornika 6. I.

laboratorija u Parizu dr. Backer priznao je, da liječnici liječničkog Ureda u Lurdu stoje na visini svoga zvanja, te da su strogi u priznavanju nadnaravnoga i turaju na stranu sve, što je u odnošaju s nervoznošću i sugestijom. Da, u Lurdu je Božja moć, koja tvori čudesu. O tome su se svi vjerni katolici uvjerali, koji su tamo bili. Tako jednako u zanosu kršćanske duše kliče i naš pjesnik-obraćenik Marin Sabić: „Lurde! Novi Stone! Nova zemljo sveta, plamno ognjište vjere, tvrde od tvrde Masabjelske klisure! Ko nije svojim očima vidio, svojim ušima čuo i svojim srcem osjetio što se u Tebi vidi, čuje, osjeća; ko se nije u tebi nagleđao ljudske patnje u svim njenim uzasnim oblicima; ko se nije nadvio blagodanosti ljudske duše, koja se samilosno nadvila nad sve satnike okupljene u tvom gostoprinskom krlju, pružajući im čistu kupu čovjekoljubive kršćanske utjehe; ko se nije ogrijavao toplim dahom ushitne molitve koja s tvojih hramova, trgova, ulica diže krila — te nebu pod oblake vapići Boga pravde i dobrote, kuca na svijetle nebeske dveri; ko nije u čudesnim trenutačnim ozdravljenjima pred tvojom posvećenom špiljom, pred tvojim hladnim piscinama i na tvojim široj Esplanadi osjetio svemožni prst Božji... ko nije sve ovo vidio, čuo i osjetio — ne zna što si ti i ne sluti, što ćeš ti da budeš nespokojnom, ožadenom i iskušanom ljudskom rodu.“

Za sve one koje zanima

XXXIV. međunarodni euharistijski kongres u Budimpešti

ROK PRIJAVE dozvolom glavnog odbora u Budimpešti, produljen je do konca veljače. Odbor je to iznimno učinio i najavio, da se ovaj rok neće ponovno produljivati. Prema tome se ni prijave iz toga roka neće uvažiti. Stoga se treba čim prije prijaviti.

KAKO ĆE SE PRIJAVA OBAVITI? Treba razlikovati, da li je učesnik iz Sibenika ili vani Sibenika. — Učesnik iz Sibenika uz prijavu treba da priloži: 1. tri fotografije veličine 4x6 cm. 2. Ako je učesnik maloljetan, dozvolu oca ili skrbnika za hodočašće; ako je udata žena, dozvolu muža; ako je državni ili privatni činovnik, dozvolu svojih pretpostavljenih. 3. Da ispunji i potpiše posebni propisani formular, koji će dobiti kod Sreskog Načelstva. Tu se traže navodi o datumu rođenja (dan, mjesec i godina), zanimanje, zavičajna općina, opis osobe (stas, lice, kosa i t. d.). 4. Da isplati Din 150, i to Din 100 kao pretplatu za putovanje i Din 50 u ime troškova oko skupnoga pasoša i mađarske vize. — Učesnici izvan Sibenika trebaju priložiti sve ono, što i učesnici iz Sibenika, te suviše dozvolu od svoga Sreskog Načelstva, kojom im se dozvoljava putovanje u Mađarsku na euharistijski kongres u Budimpešti. Ova dozvola treba da je opskrbljena fotografijom. Stoga učesnik izvan Sibenika treba četiri fotografije veličine 4x6 cm. od kojih će jednu priložiti molbi na svoje Sresko Načelstvo za spomenutu dozvolu, a tri Biskupskom Ordinarijatu u Sibeniku. U molbi na Sresko Načelstvo neka se navede, da učesnik putuje posebnim vozom društva „Putnik“ i da će na temelju te dozvole biti unesen u skupni pasoš, koji će „Putnik“ izdati Sresko Načelstvo u Sibeniku.

ZA UCESNIKE VANI SIBENIKA naš odbor će, prema prijavama, dostaviti dovoljan broj formulara njihovom župskom uredu, koje će oni ispuniti, potpisati i amo povratiti. Da se to može obaviti, neka odmah učine prijave i prilože ostale priloge. „VADE-MECUM“ (Vodič), kako je već objavljeno, mora da ima svaki učesnik. „Putnik“ je zatražio, da on bude štampan i na hrvatskom jeziku ili da njegovo uzimanje ne bude obvezatno.

ZASEBNO PUTOVATI želi li koji hodočašnik, tada će se on sam pobrinuti za reoviti pasoš i mađarski vizum. Uživat će neki popust na vožnji, ali sigurno ne kao onaj, koji putuje zajedničkim posebnim vozom.

Ošbor

Život Šibenika

PAPIN DAN bit će najsvečanije proslavljen u Sibeniku 6. t. mj. Po naredbi preuzv. biskupa tri dana prije proslave slaviti će sva zvana naših crkava tri puta dnevno. U nedjelju, na dan proslave, bit će pjevane sv. Mise po svim crkvama. U 11 s. bit će svečani pontifikalni preuzv. biskupa u katedrali. Popodne u 5 sati bit će u katedrali propovijed o papinstvu. Propovijeda preč. don Ante Radić. Iza propovijedi pred izloženim Svetotajstvom ispjevati će se „Tebe Boga hvalimo“. — Sva društva Katoličke Akcije ujutro u 7 s. imaju zajedničku sv. Misu i sv. pričest u katedrali. — Svečana akademija održat će se u Kat. Domu u nedjelju 13. t. mj.

SVEČANE ZADUSNICE ZA PK. MONS. MIRICA. Stovaoci i prijatelji pk. kanonika-dekana Stolnoga Kaptola u Sibeniku, Mons. Ivana Mirica, posebnom osmrtnicom najavili su svečane zadušnice za 28. pr. mj., prilikom desetogodišnjice njegove smrti. Svečane zadušnice održane su u katedrali sv. Jakova. Svečane zadušnice otpjevao je presvij. prepozit Mons. Rudolf Pian, a prisustvovali su im preuzv. biskup, svećenstvo, časne sestre, znanci i stovaoci.

ODVJETNICKI ISPIT položio je ovih dana u Splitu, s odličnim uspjehom, naš sugrađanin i prijatelj g. Božo Dulibić, sin zaslužnog pk. gra Ante, odvjetnički pripravnik i uvaženi publicista. Čestitamo!

ZABAVISTE CC. SS. DOMINIKANKI održalo je 23. i 30. pr. mj. vrlo uspješno zabavicu u prostorijama Kat. Doma. Roditelji i braća „malih glumaca“ napunili su dvoranu kao malo kada, da se od srca namijuju svojim dragim mališima. Točka za točkom obilatoga programa redale su se dosta brzo i spretno, a sve je popraćeno smijehom i veseljem. Svako priznanje zabavljici čs. Pauli, koja je morala uložiti neobično truda i sprema da nauči i opremi mališe, da se onako slobodno i smjelo okreću po pozornici, te da im onako živo dočara i oživi sanje iz dječjega carstva. Najbolja nagrada neka joj je zahvalnost roditelja i priznanje svijlu prisutnika.

PREDAVANJE O FRA LUJI MARUNU. U režiji Pododbora „Matice Hrvatske“ u Sibeniku 28. pr. mj. održao je preč. don Kr-

sto Stošić vrlo zanimivo predavanje o životu i radu Fra Luje Maruna te o starohrvatskim starinama uopće. Predavač se osobito zadržao na muzeju starohrvatskih starina u Knjnu, iskopinama u Biskupiji, Bribiru te kod sv. Lovre u Morinju. Steta, što današnja omladina nema više smisla za ovu vrst predavanja.

SV. APOLONIJA, djevica i mučenica, slavi se u srijedu 9. t. mj. u crkvi sv. Ivana. Ujutro su u 5 s. lekcije, zatim pjevana sv. Misa, a popodne blagoslov s Presvetim u 5 s.

SV. SKOLASTIKA, djevica, slavi se u četvrtak 10. t. mj. u samostanskoj crkvi sv. Lucce. Ujutro u 6.30 s. bit će prva pjevana sv. Misa, u 8 s. druga, a blagoslov s Presvetim popodne u 4.30 s.

BLAGDAN GOSPE LURDSKE slavi se u petak 11. t. mj. — U dolačkoj župskoj crkvi u 5 s. ujutro bit će pjevane lekcije o čudesima i milostima Majke Božje Lurdske. U 6 s. bit će pjevana sv. Misa, u 7, 8 i 9 s. tihe sv. Mise, a u 10.30 s. svečana sv. Misa. U 5 s. popodne ruzarij, propovijed, Gospine litanije i blagoslov s Presvetim, koji će podijeliti preuzv. biskup, nato pjevanje Marijinih pjesama. U nedjelju 6. t. mj. devetnica počinje u 4 s. popodne. — U crkvi sv. Lovre u 5.30 s. početak pjevanje lekcija. U 6 s. bit će tiha sv. Misa, u 6.30 s. pjevana sv. Misa, u 7, 8 i 9 s. tihe sv. Mise. U 10.30 s. svečana sv. Misa. Popodne u 4 s. propovijed i blagoslov s Presvetim.

PRVO POLUGODISTE NA NASOJ REALNOJ GIMNAZIJI nije ni ove godine zaovoljavajuće, jer je 55% daka završilo polugodište s negativnim rezultatom. Škola ima 24 odjeljenja s ukupno 1083 daka. Od ukupnoga broja daka, koji su redovito pohađali školu do kraja prvoga polugodišta, 488 ih je s uspjehom završilo polugodište, dok ih je 516 svršilo s negativnim uspjehom dobivši jednu ili više slabih ocjena iz pojedinih predmeta. Po § 54. odalčena su od daljnega pohađanja škole 53 daka, 2 su isključena, a 26 ih je, zbog bolesti, ostalo neocijenjeno. Radi ovako slabog uspjeha mnogi krive u prvom redu pretjerano zauzimanje daka za šport te česte razne zabave i zabavice s plesom, koje su se ove godine

i u samoj školi često priredivale. Sada na bolje vidimo, kako one razorno djeluju n dake ne samo u odgojnom i moralnom smislu, već i u intelektualnom. Hoće li se barem sada uvidjeti, da s tim zabavama u školi u jazz-band treba već jednom prestati?

SJEMENISTARCI proslavit će u nedjelju 6. t. mj. „Papin dan“ svečanom akademijom, koja počinje u 7 sati naveče.

SVIM CLANICAMA „ZIVOGA SVI JETLA“ javljam, da je nakana klanjanja z slijedeći tjedan (7.—13. II.): za Papina našega Pija XI., a ga Bog uzdrž u dobrom zdravlju i još dugo po živi te mu čade obilje milosti da nadvlada sve svoje neprijatelje i što bolji i dalje vodi Petruv ladicu, našu rimokatoličku Crkvu — Don Ante Radić.

U FOND NASEGA LISTA doprimije su: Prilkom 10-godišnjice smrti pk. Mons. Ivana Mirica: Don Ante Radić Din 100 — Da počaste uspomenu pk. Viktor. Antunovića: Don Ante Radić, dr. Ant. Kreše Zorić i don Frane Grandov po Din 10. — Da počaste uspomenu pk. Marij. dra Montane: Don Frane Grandov Din 10. — Uprava harno zahvaljuje.

U FOND „KATOLICKE KARITAS“ doprimio je g. Bolković Gašpar, umir. čin. Din 10, da počasti uspomenu pk. Ika. u. d. Belamarić. — Uprava najljepš blagodari.

KNJIGE DRUŠTVA SV. JERONIMA ZA 1938. neka izvole pridignuti svi članovi kod mjesnog Povjereništva u Traficu „Karitas“ (kraj knjižare g. G. Radića). Tu neka se prijave i oni, koji bi se želje li začlaniti.

Iz naših krajeva

ODLIKOVANJE STIPE PL. VUČE TIĆA. Revni dušobrižnik i odlični hrvatski rodoljub Stipe pl. Vučetić, župnik u Ledenicama, imenovan je časnim prisjednikom Duhovnog Stola u Senju sa pravom nošenja ljubičastog pojasa. Čestitamo!

GRAĐEVNA DJELATNOST BEOGRADA. Prema beogradskoj „Politici“, pretpostavlja se da će se u 1938. godini podignuti 333 nove zgrade u vrijednosti 119 milijuna 727 hiljada 500 dinara, dok je prošle godine podignuto 312 zgrada u vrijednosti od 121 milijuna 345 hiljada i 200 dinara. Znatno broje zgrada, koje su već pod krovom, bit će završene u početku ove godine tako, da se može reći, da je prošle godine sazidano mnogo veći broj zgrada. U zgrade za stanovanje i za izdavanje uloženo je u Beogradu od 1919. godine do kraja 1937. godine 3 milijarde 605 milijuna 738 hiljada 207 dinara. Za taj novac podignuto je 6958 zgrada sa 12 hiljada 359 malih stanova, 10 hiljada 358 velikih stanova i 560 garsonijera. Svega je Beograd dosad dobio 23 hiljade 277 novih stanova.

IZGRADNJA LJUBLJANE. U prošloj godini je u Ljubljani podignuto 135 novih zgrada u vrijednosti od 40 milijuna dinara. Zanimivo je, da je u 1937. sagrađeno isto toliko novih zgrada, koliko i u 1936.

Hrana duše

GUNJAČA STJEPAN: Topografska pitanja na teritoriju stare Cetinske županije s eskursima o ubikaciji Setovije i Tiluridruva. — Izdanje „Bihaća“, hrvatskog društva za istraživanje domaće povijesti u Splitu. 1937. Str. 46 i 3 karte. Cijena 20 Din.

— Hrvatsko društvo „BIHAĆ“ u Splitu izdalo je za god. 1937. doktorsku disertaciju Stjepana Gunjače, u kojoj pisac raspravlja razna topografska pitanja stare cetinske županije, koja je igrala važnu ulogu u historiji srednjovjekovne dalmatinske Hrvatske. Autor radnje, kustos muzeja hrvatskih starina u Knjnu, određuje u njoj na temelju dokumenata i geografsko-topografskih faktora granice srednjovjekovne cetinske županije, utvrđuje vrijeme, kada se vrlička županija odvojila od cetinske, i izričito misljenje, da je prvo sjelo cetinske županije bilo u Cetinogradu, koji on ubicira na Bilokapica Gradini između sela Otoka i Udovičića. Sjedinište vrličke županije u srednjem vijeku pisac stavlja na samom vrelu Cetine, gdje se i danas nalaze zanimljive ruševine crkve sv. Spasa s ogromnom nekropolom srednjovjekovnih stećaka. Radnji su pridodana dva eskursa, u kojima se ubicira položaj rimske Setovije i rimskoga Tiluridruva. Tekst objašnjava tri pridodane topografske karte. Knjigu se može nabaviti kod Uprave društva „Bihać“ u Splitu ili izravno kod samoga pisca ili u svakoj boljoj knjižari.

Je sam li podmirio pretplatu?

✠

Tužnim srcem javljamo prijateljima i znancima, da je dana 23. siječnja 1938. u 1 sat ujutro blago u Gospodinu usnula u Louniers-u u Francuskoj

Antica Filipi rod. Brižić

u 59. god. života. Zadušnice za milu pokojnicu održane su na dan ukopa 25. I. 1938.

U Betini, 25. I. 1938.

Ožalošćeni:

U domovini:	U Francuskoj:
Kornelije, sin	Roko, suprug
Venancija, kći	Rokica, sin
Petar, zet	Dragica, kći
Vlatko i Zvonko, unuci	Francika, nevjesta
Ružica, pokćerka	Filip, zet
	Tonkica, Katica, Ivankica i Rokica, unuci.